1830. Nr. 40.

DRENTSCHE COURANT.

DINGSDAG, DEN 18 MEI.

'S GRAVENHAGE, den 12 Mei.

In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van heden zijn de beraadslagingen geopend over de wet, ter nadere voorziening in de uitgaven van het tweede tienjarig tijdperk.

De heeren *Bijleveld*, *G. G. Clifford*, *Frets*, *d' Escurij*, *Repelaer* en *Boddaert* hebben alle tegen de wet het woord gevoerd op dezelfde gronden, dat namelijk de wet verderfelijk zoude zijn voor den grooten handel. De beraadslaging zal op morgen worden voortgezet.

In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van gisteren heeft eene vrij levendige woordenwisseling plaats gehad, over het gebruik van de fransche taal bij de beraadslagingen. De heer *van Genechten*, (verkoren door de Staten van Antwerpen, waar de nederduitsche taal wel de taal is der overgroote menigte) heeft zich, bij het uitbrengen van een rapport, wegens petitien, betrekkelijk de belasting op de koffij, alleen van de landtaal bediend, doch de heer *de Brouckere* heeft daar dadelijk aanmerking op gemaakt, en gemeend, dat ten minste een lid uit het zuidelijk gedeelte des Rijks zich van de fransche taal behoorde te bedienen. De rapporteur heeft daarop den inhoud kortelijk in het fransch opgegeven, en de voorzitter heeft verklaard, dat men zich, op zijn verzoek, met dit rapport, als hebbende de zaak betrekking tot belastingswetten, had gehaast, en welligt uit dien hoofde het gebruik niet had gevolgd.

De heer *van Dam van Isselt*, die reeds te voren had aangemerkt, dat hij niet begreep, dat de leden der commissie voor de petitien *verpligt* waren, om zich van de beide talen te bedienen, daarop rapport uitbrengende op andere verzoekschriften, bepaalde zich almede bij een verslag in de landtaal, opzettelijk weigerende, om dit verslag ook in het fransch voor te dragen, uit hoofde men zulks als eene *verpligting* had willen doen gelden; dat, indien men aan de eene zijde het regt had, om van sommige leden der Kamer te vorderen, dat zij de beide talen verstonden, men aan den anderen kant het regt had, om hetzelfde van alle de overige te verlangen.

Bij de woordenwisseling, welke deze weigering heeft ten gevolge gehad, hebben verscheidene leden, die verzekerden, dat zij de landtaal niet verstonden, aangemerkt, dat zij behoorden te weten, waarover zij moesten stemmen, en dat derhalve het geen sedert 15 jaren was in acht genomen, ook als nu behoorde te worden gevolgd. Een e leden, de heer *Trentesaux* (uit Henegouwen) ze bij die gelegenheid, dat hij de hollandsche taal niet verstond; dat hij dezelve niet meer konde leeren, en zich buiten dien niet wilde laten dwingen, hetwelk de heer *van Dam* beantwoordde met te zegen: » dat hij zich even min zoude laten dwingen, en dat hij derhalve het verslag geenszins in het fransch dacht voor te lezen."

Op de aanmerking van den heer *Barthélemij*, dat dit weigeren als een hoon moest worden aangemerkt, welke in het zuiden eenen onaangenamen indruk zoude kunnen maken, is eene vrij hevige woordenwisseling ontstaan, bij welke de heer *Lehon* zijn leedwezen heeft betuigd, dat men van eene gewoonte, ten aanzien van welke de leden uit het noorden, ten behoeve hunner zuidelijke ambtgenooten, zoo veel inschikkelijkheid hadden betoond, wilde afwijken, en dat, zoo deze afwijking voortduurde, men zich genoodzaakt zoude zien, om de verslagen ter griffie te doen vertalen. Op de aanmerking van den heer *Dijckmeester*, dat men in dezen stand van zaken niets beters konde doen, dan den heer Griffier verzoeken, om het verslag in het fransch, hetwelk de heer *van Dam* in gereedheid had, voor te lezen, heeft de Voorzitter daartoe besloten, en zulks zoo dikwerf herhaald, als de heer *van Dam*, in den verderen loop der bijeenkomst, eenig rapport in de landtaal had voorgedragen.

Bij de beraadslagingen over het verzoekschrift van Luik, het welk, uit hoofde der onbehoorlijke uitdrukkingen, waarin hetzelve vervat was, door het overgaan tot de orde van den dag is afgewezen en ter zijde gelegd, is gebleken, dat in deselve wordt gewaagd van de vijanden des volks, die, even als een *Alba* of *Buonaparte*, de vrijheid van de drukpers aan banden willen leggen, en tot dat einde een onzinnig ontwerp tegen die vrijheid hebben beraamd, enz., en dat een dergelijk stuk de onderteekening draagt van aanzienlijke lieden uit Luik. Algemeen heeft men begrepen, dat derge-

lijke uitdrukkingen niet anders dan als honend voor den Koning, door welken alle ontwerpen onmiddelijk worden voorgesteld, moesten worden aangemerkt, en dat de Kamer behoorde te doen blijken dat zij dergelijke taal niet wilde gedogen. Sommige der genen, welke de goede inzigten der onderteekenaren hebben ingeroepen, en daarom het verzoek in aanmerking wilden nemen, hebben niet kunnen ontkennen, dat het in scherpe bewoordingen was gesteld, maar hebben gemeend, dat men meer op de zaak dan op de woorden moest letten. De heer *Geelhand* (van Antwerpen), welke mede voor het afwijzen van het rekest heeft gestemd, heeft bij de beraadslaging aangemerkt: „Dat hij het regt van petitie allezins eerbiedigde, maar niet bevroedde, waarom men, na eenmaal een geschrift, in het welk beleedigende uitdrukkingen voor het verheven opperhoofd van den Staat voorkwamen, te hebben afgewezen, als nu een tegenovergesteld besluit zoude nemen, en wel op een tijdstip, *op het welk de jongste gebeurtenissen veler oogen hadden geopend en vele begoochelingen hadden uit den weg genomen;* dat het te wenschen was, dat de lieden, die ter goeder trouw waren, mogten inzien, dat de Kamer geene andere inlichtingen begeerde, dan die op waarheid waren gegrond, en met matiging en welvoegelijkheid werden voorgedragen."

Bij de verdediging van de wet op de vermindering der rente van de schuldbekentenissen van het amortisatie-syndicaat heeft Z. E. de Minister van financien, onder andere, aangemerkt, dat eene vermindering van de rente der staatsschuld niet alleen eene ontlasting voor de ingezetenen te weeg brengt, maar ook kan strekken, om de bezitters van kapitalen aan te moedigen, om dezelve te bezigen, in den wezenlijken handel en in het fabrijkwezen, welke beide takken van volksvlijt zoo bijzonder geschikt zijn, om het algemeen welzijn te bevorderen. Deze bedenkingen op Nederland toepassende, heeft de minister aangetoond, dat, daar de eigenlijke staatsschuld slechts eene rente van $2\frac{1}{2}$ ten honderd oplevert, en dus aan eene aflossing derzelve nog niet kan worden gedacht, de schuldbekentenissen van het amortisatie-syndicaat alleen in aanmerking hebben kunnen komen, om, door eene billijke vermindering van den interest, eene bij herhaling gevraagde en steeds toegezegde vermindering van uitgaven, en bij gevolg van belastingen, te bewerken. Tevens heeft Z. E. aangemerkt, dat Nederland in dezen geenszins het voorbeeld geeft, maar alleen volgt wat elders gebeurt; dat Rusland, onder andere, de renten van het kapitaal zijner landelijke banken, ten bedrage, zoo men wil, van 800 millioenen roebels, van 5 tot 4 ten honderd heeft teruggebragt.

Ten aanzien van de bedenkingen tegen de onregtvaardigheid van den maatregel, heeft de minister het algemeene regtsbeginsel doen gelden, volgens hetwelk ieder schuldenaar zich zoo spoedig mogelijk van zijne schuld mag kwijten, zoodra het tegendeel daar van niet uitdrukkelijk bij den schuldbrief is bepaald. Z. E. heeft de vergadering herinnerd, dat bij de wet van 1822, wegens het creëren van 116 millioenen $4\frac{1}{2}$ pc. schuldbekentenissen, geen melding hoegenaamd van eenige aflossing is gemaakt en dat bij dezelve het boven bedoelde regt van het syndicaat, als schuldenaar, in zijn geheel is gebleven. Verder heeft Z. E. in het midden gebragt, dat toen, in 1823, 80 millioenen van dit kapitaal te gelde zijn gemaakt, de geldschieters dezelve tegen geenen hoogeren prijs dan van 90 ten honderd hebben willen aannemen, en ook niet zonder de zekerheid van eene jaarlijksche aflossing; en dus geenszins onder het beding, dat het syndicaat het kapitaal, waarvoor het slechts 90 ten honderd had ontvangen, aan die geldschieters niet in eens, en tegen het volledig bedrag van honderd voor honderd van de nominale waarde, zoude mogen terug geven. Uit uit een en ander meende de minister te kunnen opmaken, dat ook met de uitgifte der 80 millioenen het algemeen regt van aflossing en kwijting, ten behoeve van den schuldenaar, in zijn geheel was gebleven, en dat, daar niemand zoude worden genoodzaakt, om, des begeerende, eenige andere waarde dan gereed geld voor zijnen schuldbrief aan te nemen, de voordragt geenszins met grond voor onregtvaardig konde worden gehouden.

Vervolgens heeft Z. E. beweerd, dat de wet billijk en doelmatig was. Tegen over de billijkheid, dat de tegenwoordige houders, geene meerdere of andere regten bezittende, dan de eerste nemers, eene geringe vermindering van inkomsten vergoed zullen zien door eenige vermeerdering van kapitaal, heeft de minister de onbillijkheid doen gelden van het beginsel, dat men, ten laste van het algemeen, eenige weinige bezitters van schuldbekentenissen van het syndicaat het genot zoude laten van eene rente, welke niet meer in evenredigheid stond tot de algemeene geldswaarde. Tot betoog van de doelmatigheid van de wet heeft de minister aangemerkt, dat uit de bepalingen zelven is af te leiden, dat de maatregel alleen kan strekken tot verligting der menigte; dat het syndicaat slechts *gemagtigd* is, om, en wel niet zonder Zr. Ms. uitdrukkelijke goedkeuring, *trapsgewijze*, zooveel nieuwe schuldbrieven uit te geven, als tot het voorgestelde doel zullen leiden, en alzoo met in acht neming van aller belangen, en onder het gadeslaan van alle omstandigheden.

Overgaande tot de beantwoording der bedenkin-

gen, omtrent de wijze, op welke de wet, ter vermindering van de rente, zoude worden uitgevoerd, heeft de minister betuigd, dat hij wel zoude hebben gewenscht, dat men zoo veel vertrouwen in het bestuur had gesteld, dat hij niet verpligt was geworden, deswegens in bijzonderheden te treden, die het in financiele zaken altijd ongeraden is vooraf bekend te maken, maar dat hij ook in dat opzigt niets wil verzwijgen, ten einde alle ongegronde vrees te doen vervallen; dat men geen ander oogmerk heeft, dan om uit te geven 5½ pc. schuldbrieven; dat men den prijs van deze effecten meent te kunnen berekenen op 95 ten honderd, en dat het kapitaal alzoo om 5 ten honderd zal dienen te worden verhoogd; dat, zoo onvoorziene omstandigheden den prijs beneden 95 pc. mogten brengen, het syndicaat middelen in zich zelf zoude bezitten, om het verschil aan te vullen; en dat men niet alleen aan de houders der 4½ pc. obligatien, maar ook aan de houders van domein-losrenten, des begerende, gelegenheid zoude geven, om hunne fondsen in 3½ pc. schuldbrieven te verwisselen.

Ten aanzien van het nut van den maatregel heeft de minister aangemerkt, dat dezelve eene aanmerkelijke vermindering in de uitgaven des Rijks zal te weeg brengen; eene vermindering, welke Z. E. nu reeds op niet minder dan twee millioenen schatte; dat door denzelven zeer vele kapitalen een nieuw leven aan handel en nijverheid zullen kunnen verschaffen, en dat hij zich veilig meent te mogen beroepen op het getuigenis van die leden der vergadering, welke in Gend te huis behooren, wanneer hij verzekert, dat men aldaar zijne middelen tegen 5, 6, en 7 ten honderd in het fabrijkwezen kan plaatsen.

Den 14 Mei. In de bijeenkomst van de Tweede Kamer van heden heeft de centrale afdeeling rapport uitgebragt over het ontwerp van wet tegen hoon en laster. Uit hetzelve blijkt, dat, ten gevolge der medegedeelde bedenkingen, nog eenige veranderingen zijn gemaakt in art. 1, 3 en 6. Maandag aanstaande zal over het ontwerp openbaar worden beraadslaagd.

Vervolgens zijn de beraadslagingen over de laatst voorgestelde financieële wet voortgezet. In deze even als in de laatst vorige zittingen, hebben verscheidene leden meest tegen de wet het woord gevoerd.

Morgen zullen de beraadslagingen worden voortgezet, en, zoo mogelijk, ten einde gebragt.

BRUSSEL, den 12 Mei.

Volgens een der dagbladen zal het beroep in cassatie van *de Potter c. s.* den 24sten Mei worden bepleit, en is de raadsheer *Calmeijn* als rapporteur benoemd.

— De advocaat *Claes* is, onder het geleide van eenen deurwaarder, naar zijne woning gebragt. Kort daarna heeft de Regter ter instructie zich derwaarts begeven, en na verloop van eenigen tijd is de eerstgenoemde naar de gevangenis terug gevoerd. Men verzekert, dat deze maatregel het onderzoek der papieren van den aangeklaagde ten doel heeft gehad.

— Den 13 Mei. Men vernneemt, dat, bij ordonnantie van de raadkamer der Regtbank van eersten aanleg te Brussel, de heeren *Claes*, advocaat, geboren te Leuven en wonende te Brussel, en *Neervoort*, drukker, geboren te 's Gravenhage en wonende te Brussel, verzonden zijn naar de kamer van in beschuldiging stelling, ter zake van oprujing of voorstel, door middel van een gedrukt geschrift, tot een aanslag of zamenspanning, strekkende om het Gouvernement te vernietigen of omver te werpen.

— Den 13 Mei. De heeren *Prové*, *Vijvermans* en *Demunter* zijn, ter zake van het aanheffen van oproerige kreeten, bij gelegenheid van het regtsgeding van den heer *de Potter* c. s., door de regtbank van enkele politie veroordeeld tot eene gevangenis van 5 dagen en eene geldboete.

FRANKFORT, den 9 Mei.

Den 6den heeft Z. K. H. de Groot-hertog van Baden zijne plegtige intrede in Manheim, de hoofdplaats van de zoogenaamde Rijn-paltz, gedaan, en is aldaar met veel geestdrift ontvangen. Des avonds is de stad zeer prachtig verlicht geweest.

— Den 12 Mei. Met eene buitengewone gelegenheid heeft men berigten uit Konstantinopel van den 26sten April ontvangen, welke inhouden, dat de Porte den vorigen dag aan de gezanten van Engeland, Frankrijk en Rusland eene nota had doen toekomen, waarin zij verklaarde, dat zij tegen de besluiten der drie Mogendheden, ten aanzien van Griekenland, geene bedenkingen had, en zich alzoo met de te Londen gesloten protocollen vereenigde. De drie gezanten hadden dadelijk couriers naar hunne hoven afgezonden, om aan dezelve dit besluit der Porte mede te deelen.

LONDEN, den 12 Mei.

De toestand, waarin Z. M. verkeert, blijft steeds zeer zorgelijk. In den nacht op den 9den, gelijk ook in dien van den 10den, heeft Z. M. eenigzins gerust, terwijl voor het overige de teekenen der ziekte dezelfde bleven. De hertog *van Wellington* is in den laten avond van den 10den, en de lord kanselier gisteren morgen onverwachts en met haast van hier naar Z. M. paleis te Windsor vertrokken. Op 's Konings verzoek zijn hoogstdez-

zelfs zusters, prinses *Augusta* en de hertogin *van Glocester*, gisteren ochtend mede derwaarts vertrokken, nadat H.H. K.K. H.H. eenen geruimen tijd bij Z. M. vertoefd hadden, hebben hoogstdezelve het paleis wederom verlaten. Het builetin, hetwelk gisteren middag bekend is gemaakt, hield in dat de teekenen der ziekte op zich zelven niet gematigd waren, doch dat Z. M. gedurende den nacht iets had geslapen.

— Gisteren heeft de heer *Hume* in het Huis der Gemeenten eene motie gedaan, strekkende, dat Z. M. in een adres mogt worden verzocht, om in overweging te nemen, of de waardigheid van Onder-koning van Ierland aldaar nog noodig was, en of dezelve niet in het belang zoo wel van het geheele vereenigde koningrijk, als in het bijzonder van Ierland zelf, konde worden afgeschaft.

PARIJS, den 11 Mei.

Omtrent de expeditie naar Afrika is men zonder stellig nieuws. Sommige lieden meenen te weten, dat den 10den een begin zal gemaakt worden met het inschepen der troepen en dat de expeditie den 15, 16 en 17 dezer onder zeil zal gaan.

— De bladen der onderscheidene partijen vervolgen hunnen pennestrijd wegens den vermoedelijken uitslag der verkiezingen, en betoonen of veinzen gelijke gerustheid. Een der constitutionele bladen wacht de ordonnantie van ontbinding tegen maandag den 17den.

Getrouwd: Mr. P. L. DE GAVERE
Groningen, en
den 15 Mei 1830. M. N A P.

Familie en Vrienden gelieven deze algemeene kennisgeving als bijzondere aan te merken.

Getrouwd: D. L. J. KIJMMELL
Med. Doct.
Smilde, en
den 15 Mei 1830. J. FLEDDERUS.

Op Woensdag den 2den Junij 1830, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Koloniën, door den Gouverneur der provincie Drenthe, of, bij deszelfs absentie, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het lokaal van het Gouvernement, te Assen, worden aanbesteed:

Het maken der aardenbaan en het bestraten van deze baan, met klinkert-mopsteenen, van een gedeelte des grooten wegs der eerste klasse nr. 1, in de provincie Drenthe, van af het einde der in 1829 nieuw gelegde steenen straat, en strekkende naar de Veenhoopsbrug in de gemeente de Smilde, over eene lengte van 5000 ellen.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek, op hetwelk de bovengemelde aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie voor den waterstaat, te 's Gravenhage en te Brussel, en aan dat van het Gouvernement der provincie Drenthe, te Assen, ter lezing liggen: te 's Gravenhage in de voornaamste logementen, te Assen in de Stadsherberg bij *Hofsink* en in de logementen bij *Donker* en *Somer*; te Meppel in het Posthuis bij *Ketel*; en in het provinciaal Tolhuis aan de Veenebrug; te Koevorden in de Koppel Paarden; te Hoogeveen bij *van Slooten*; te Smilde in het logement de Veenhoop; te Dieverbrug bij *ten Wolde*; op de Punt bij *Poppes*; te Groningen bij *van der Molen*; te Steenwijk bij *Schuttelaar*; te Zwartsluis bij de wed. *van Someren*; te Vollenhove bij *van Smirne*; te Delft in den Gouden Molen; te Rotterdam in het Hof van Berlijn; te Dordrecht bij *Smits* in den Engel; te Gorinchem in den Hooiwagen; te Vianen in het Zwijnshoofd; te Zwolle in het Munstersche Posthuis; te Arnhem bij de wed. *Pulsers*, en te Pannerden bij de wed. *H. Otten*.

Gedurende acht dagen vóór de aanbesteding zullen aanwijzingen op het lokaal door de directie aan de gegadingden gegeven worden, terwijl nadere informatien te bekomen zijn bij den fungerenden Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de provincie Drenthe, te Assen.

De Administrateur voor den Waterstaat,
EWIJK.

MIDDELPRIJZEN VAN GRANEN ENZ., VERKOCHT

TE MEPPEL, *op de markt van den* 13 Mei

Tarwe, het mud . . . *f* „ - „ Boekweit, het mud. . *f* 5 - 50
Rogge, het mud . . . . - 4 - 90 Boter, 1½ pond. . . - 1 - 20

TE HOOGEVEEN *op de markt van den* 4 Mei.

Rogge, het mud . . . . *f* 4 - 50 | Boter, het pond . . . *f* 0 - 70
Boekweit, het mud . . - 4 - 90 |

149sie KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Tweede Klasse.

Eerste Lijst. Nr. 16002 een prijs van *f* 1500. Nr. 5426, 16579, 5933, 3153, 9445, 19071 ieder een prijs van *f* 1000.

Tweede Lijst. Nr. 9614 een prijs van *f* 20,000. Nr. 12483, een prijs van *f* 5000. Nr. 11382, een prijs van *f* 2500. Nr. 7446, een prijs van *f* 1500. Nr. 13251, 15666, 13422, 3507 ieder een prijs van *f* 1000.

Te Assen, bij C. VAN GORCUM, *Provinciale Drukker.*